

AGRÁRMINISZTERIUM

ZAMBÓ PÉTER
erdőkért felelős államtitkár

Iktatószám: VgF/230/2022.

Ügyintéző: Tamás Antal
Telefonszám: 06-1/795 7471
E-mail: antal.tamas@am.gov.hu

Valamennyi önkormányzat jegyzője részére

kizárólag elektronikusan

Tárgy: Tájékoztatás a jegyzők részére a vad által belterületen okozott károk megelőzésével kapcsolatban

*Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!*

A vadfajok településeken történő megjelenése számos esetben okoz problémát a lakosság számára, Európa számos, valamint Magyarország szinte minden lakott területén. Egyrészt köszönhető mindez annak, hogy a vadászható vadfajok természetes élőhelyei csökkennek, azok folyamatos és sokszor visszafordíthatatlan átalakuláson mennek keresztül (urbanizáció). Másrészt pedig bizonyos fajok, elsősorban a vaddisznó és a róka, de ezek mellett a borz, nyest, dolmányos varjú stb. rendkívül jó alkalmazkodó képességgel rendelkeznek és egyre újabb területeken jelennek meg. Emiatt tűnhet a lakosság számára úgy, hogy a vadállomány létszáma jelentősen megnövekedett.

Dr. Nagy István agrárminiszter, a 2019. január 23-án kelt, „Az Önkormányzatok és a tájegységi fővadászi rendszer közti együttműködés lehetőségei” tárgyú megkeresésében hívta fel a polgármesterek figyelmét arra, hogy a települések közigazgatási határain belül történő minden kül- és belterületi vad által okozott kárral, vadban okozott kárral, ezek felmérésével és térítésével kapcsolatos ügyekben az Agrárminisztérium alkalmazásában álló tájegységi fővadászok – szaktanácsadási feladatkörükben eljárva – szakmai segítséget tudnak nyújtani.

A nevezett megkeresés óta eltelt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy a települési önkormányzatok részéről folyamatos szakmai érdeklődés mutatkozik a belterületen a vad által okozott károk megelőzésére és elhárítására alkalmazott módszerek megismerésére. A tájegységi fővadászok, helyi szinten az eddig felmerülő problémákra a „helyes szakmai gyakorlatok” bemutatásán túl, jogi és szakmai tanácsokkal segítették az érdeklődést mutató települési önkormányzatok munkáját, amelyek további együttgondolkodásra, és együttműködésre sarkallták az érintett feleket. A polgármesterek, a jegyzők, az illetékes hatóságok, a vadászatra jogosultak, a lakosság, és a tájegységi fővadászok szerepvállalásával ezt a problémát egyes helyeken már egyre hatékonyabban tudják kezelni.

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.
e-mail: erdoat@am.gov.hu
tel.: +36 (1) 795-2086

Napjainkban a legnagyobb gondot még mindig az élőhelyként szolgáló, elhanyagolt ingatlanok jelentik. A települések belterületén, kertvárosokban, zártkertekben vagy akár nagyvárosokban is számos gyomos, bozotos, szinte teljesen visszaerdősült terület található, ahol a vad jó alkalmazkodóképességének köszönhetően megfelelő életteret, táplálkozó-, szaporodó- és búvóhelyet talál magának. Ez azt is jelenti, hogy a vad számára kedvező környezet jelentősen megnöveli az ott megtelepedett vad túlélési esélyeit és szaporodási lehetőségeit.

A vaddisznókkal kapcsolatban, GPS-es nyakörv felhasználásával végzett vizsgálatok bizonyították, hogy egyes egyedek egész életükben a belterületen tartózkodnak. Azaz nem a vadászterületről váltanak be a lakott területre, majd idővel onnan vissza, hanem az év egészét a településen töltik „városlakó” vadként. Az előzmények tükrében gyökeres változást a vad számára megfelelő táplálkozó és búvóhelyet biztosító elhanyagolt belterületi ingatlanok rendbetétele, az ingatlanokon létesített, vagy létesítendő kerítések megléte és azok megfelelő műszaki állapotban való tartása hozhat.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezik a vadászható állat által okozott kár megtérítéséről és arról, hogy a nem vadászterületen, így pl. a lakott területen keletkezett kárért az a vadászatra jogosult tartozik felelősséggel, akinek a vadászterületéről a vad kiváltott. Azonban annak a megítélése, hogy a vad mely területről váltott ki, sokszor lehetetlen, sőt számos példa szerint gyakori eset, hogy a problémát okozó egyed már ott is született és kizárólag a belterületet használja élőhelyként. A hatályos vadgazdálkodási ágazati jogszabályok szerint a belterület nem a vadászterület része, ebből következően ott vadászati tevékenység nem folytatható, tehát az ott megjelenő vadászható vadfajokra közvetlen hatást a vadászatra jogosult nem tud gyakorolni. A vadfajok általában szabadon, természetes közegben élnek, és bár állami tulajdonban vannak, mégsem tartja őket senki. Nem állnak állattartási gondozás alatt, ezért a vad belterületen való megjelenésére a vadászatra jogosultnak nincs közvetlen ráhatása.

A vadállomány apasztása a vadászterületeken folyamatos, e tekintetben a vadgazdálkodási stratégia országosan egységesnek tekinthető (nagyvadállomány csökkentése), ezért alapvető követelmény az éves vadgazdálkodási tervben meghatározott vadelejtési előírás maradéktalan teljesítése. Mégis a fentebb említettek okán egyre többször tapasztalható az egyes vadfajok belterületi megjelenése, folyamatos jelenléte. A vadászatra jogosult ekkor a vadászterületén a lakott területektől távol, az erdő belső részein elterelő etetéssel, itatással, szóó és dagonya fenntartásával, a belterület határán pedig vadriasztással, mechanikai, kémiai és biológiai módszerekkel védekezik, valamint fegyveres vadászattal, vadbefogók üzemeltetésével csökkenti a vadlétszámot.

Az ügy érintettjeinek – köztük a települési önkormányzatoknak – közös érdeke, hogy lokálisan az adott konfliktusok minél gyorsabban, gördülékenyebben és szakszerűbben rendeződjenek, amelyben a kormányhivatalok illetékes hatóságai és a helyi igazgatási szervek mellett úgy látjuk, a jegyzőknek is egyre nagyobb szerep jut.

Teljes az egyetértés abban, hogy a vad által belterületen okozott károk megelőzése és a meglévő probléma kezelése a helyi lakosság valamint a vadászatra jogosult bevonása és tevételes magatartása nélkül nem orvosolható. Sajnos sok esetben a lakosság alakítja úgy a környezetét, hogy azzal a vadfajokat a belterületekre vonzzák. Fontos felhívni a lakosság figyelmét arra, hogy az élelmiszermaradványokat ne tegyék elérhetővé, az állatok véletlen vagy szándékos etetését teljes mértékben mellőzzék.

Elengedhetetlen a partneri együttműködés és a lakosság rendszeres tájékoztatása azokról az intézkedésekről, amelyekkel megszüntethetik a belterületen élő vadfajok számára vonzó

körülményeket, ebben a települési önkormányzatok, az érintett vadászatra jogosultak, a tájegységi fővadász rendszer, a rendőrhatalóság és a szakmai kamarák tudnak segíteni.

A fentiekre figyelemmel az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztálya összeállított egy „Lakossági tájékoztatót”, amely hasznos tanácsokat ad a vad által belterületen okozott károk megelőzésével kapcsolatban, ezt jelen levülelemhez mellékelem. A hatékony tájékoztatás érdekében ezt a dokumentumot célszerű lenne a megfelelő fórumokon elérhetővé tenni a lakosság számára. Fontos szem előtt tartani, hogy a belterületen történő intézkedéseket a biztonsági feltételek betartása mellett, fokozott figyelemmel az emberi élet és anyagi javak veszélyeztetése nélkül, a környezet és természet kíméletével kell végrehajtani. Ezért a körültekintő belterületi fegyverhasználat mellett a mobil és fix vadbefogók, illetve mobil élvefogó csapdapark és csapdakert együttes alkalmazása jelenthet megoldást a vaddisznó és az egyéb vadászható vadfajok (pl. róka) esetében.

A belterületi vadjelentés és a vad által okozott kár rendkívül bonyolult és összetett probléma. Meggyőződésünk, hogy eredményes kezelése kizárólag az érintett összes érdekelt fél (önkormányzat, jegyző, lakosság, vadászatra jogosult, tájegységi fővadász, vadászati hatóság, szakmai kamarák, rendőrség, mezőőri-, gyepmesteri szolgálat, városrendnokság) közötti folyamatos kapcsolattartással és szorosabb, aktív és tényleges együttműködésével valósulhat csak meg. Ehhez a tájegységi fővadász rendszer a maga részéről minden tőle telhető segítséget megad. Kérem, hogy a fentiekben ismertetett probléma kezelése érdekében kérdés esetén forduljanak bizalommal az illetékes tájegységi fővadászhoz a megadott elérhetőségeken, aki a koordinációban segítséget tud nyújtani.

Kérem tájékoztatóm szíves megértését és elfogadását.

Budapest, 2022. július 7.

Mellékletek:

- Lakossági tájékoztató – Hasznos tanácsok a vad által belterületen okozott károk megelőzéséhez
- Magyarország térképe a vadgazdálkodási tájegységekkel
- Tájegységi fővadászok elérhetőségei

Üdvözlettel:

Zambó Péter
* 3. *

